

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 305-1914)

Originalt emne

Havnebane, Havnespor

Havnen

Jernbanevæsen

Kvægtorvet

Slagtehuset og Kvægtorvet

Statsbanerne

Taksation

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 11. marts 1915](#)
- 2) [Byrådsmødet den 8. april 1915](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. marts 1915 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 305-1914)

Udkast til Skrivelse til Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Anlæg af og Rangerafgift paa det ny anlagte Forbindelsesspor mellem Havnesporene ved Sydhavnen og det private Sidespor til Slagtehuset:

"Ved Skrivelse af 27. Januar d. A. vedrørende Anlæg og Benyttelse af et Forbindelsesspor mellem Havnesporene ved Aarhus Sydhavn og det private Sidespor til det kommunale

Slagtehus har Ministeriet udbedt sig en Udtalelse fra Byraadet over den hoslagt tilbagefølgende Skrivelse af 19. f. M. fra Generaldirektionen for Statsbanerne, hvori udtales, at Generaldirektionen gaar ud fra, at Aarhus Kommune skal bekoste Anlægget af bemeldte Spor, og at der for Rangeringen ad Sporet maa erlægges en Rangerafgift paa 2 Kr. pr. læsset Jernbanevogn foruden almindelig Havnebanefragt, idet en saadan Afgift - ligeledes udover Havnebanefragten - ifølge Overenskomst med Kommunen betales for Rangering til Sidesporet til det kommunale Slagtehus.

IAnledning heraf tillader Byraadet sig at udtale, at man fremdeles - som tidligere udtalt overfor Ministeriet - ikke skønner rettere end at Anlægget af det ommeldte Spor ganske falder ind under Bestemmelsen i § 1 i den mellem Statsbanedriften og Aarhus Byraad under 1892 indgaaede, af Ministeriet den 27. Juli s. A. approberede, Overenskomst angaaende Udvidelse samt Vedligeholdelse og Renholdelse af Sporene ved Aarhus Havn, hvorefter Arbejdet ved Sporenes Lægning, incl. Levering af de fornødne Spormaterialier skal udføres ved Statsbanedriftens Foranstaltning og paa dens Bekostning. Byraadet skal derfor henstille, at Statsbanedriften bærer den saaledes betegnede Del af Udgifterne ved det ommeldte Anlæg.

Med Hensyn til den af Statsbanerne fordrede Rangerafgift tillader Byraadet sig at henvise til det af Raadet under D. D. til Ministeriet indsendte Andragende, hvori gøres gældende, at enhver Afgift udover den sædvanlige Havnebanefragt, hvis Maksimum er 1 Kr, 25 Øre, strider imod Loven af 13. Maj 1911 om Statsbanernes Takster in. m. Ganske vist munder det herommeldte Forbindelsesspor ud i det til det kommunale Slagtehus førende Spor, for hvis Benyttelse den ommeldte Rangerafgift erlægges. Men den herommeldte Benyttelse af disse Spor hører jo til Havnens almindelige Trafik, og for denne Benyttelse bør, som anført, Rangerafgift ikke erlægges. Byraadet tillader sig derfor at anholde om, at Forbindelsessporet maa blive taget i Brug og fremdeles benyttet til Trafiken uden at den ommeldte Rangerafgift fordres erlagt. -

Man tillader sig at vedlægge en Ekstrakt Afskrift af en Skrivelse af 8. d. M. fra Det forenede Dampskibsselskabs Esbjerg-Ekspedition, hvori denne, efterat et af Selskabets Dampskibe har faaet anvist Plads i Sydhavnen, bl. a. protesterer imod at erlægge den ommeldte Rangerafgift".

Formanden udtalte, at de ekstraordinære Forhold havde medført, at den gamle Havn blev overbelastet, hvorfor det var blevet af Interesse straks at kunne benytte den nordlige Del af

Sydhavnen. Dertil krævedes imidlertid Sporforbindelse, hvorom Taleren havde henvendt sig til Ministeriet. Det hele var gaaet i en usædvanlig Fart: Anlægget havde fundet Sted, og Driften var begyndt, Generaldirektionen forlangte imidlertid nu, at Kommunen skulde betale Anlægsudgiften for Sporet, og at der for Rangering ad dette skulde betales 2 Kr. pr. læsset Jernbanevogn foruden den almindelige Havnebanefragt. I den Anledning indstillede Havneudvalget at indsende ovenstaaende Skrivelse til Ministeriet.

Mikael Johansen erindrede om, at Handelsorganisationerne for nogle Aar siden havde andraget om at faa Havnebanetaksterne ophævede. Dette var ikke lykkedes, men naar Statsbanerne nu yderlig stillede de af Formanden omtalte Fordringer, vilde Forretningen dog vist blive for fin for dem. Den ny Havn vilde blive ganske ubrugelig, hvis Fordringerne blev fastholdt. Hvilke kraftigere Midler der i Øjeblikket kunde anvendes overfor Ministeriet, kunde Taleren ikke anvise, men Forholdet maatte snart klares, hvis Havnen skulde bruges. Statsbanernes Stilling var saa meget mere mærkelig, som Aarhus Havn vistnok var deres største Kunde.

Simonsen fandt det, som var præsteret overfor Slagtehusudvalget, ganske utroligt. Uagtet Slagtehuset havde betalt for hele sit Spor og betalt for dets Vedligeholdelse og Renholdelse, saa stak man uden videre et Spor til dets private Spor, saaledes at Statsbanerne og Havnen uden saa meget som at sige det benyttede en Trediedel deraf. En større Hensynsløshed kunde næppe tænkes. Det vilde da være rimeligt, at Statsbanerne eller Havnen betalte en 1/3 af Udgifterne ved Renholdelsen af Slagtehusets Spor. Regningen, som lød paa 600 Kr., var kommet, men antagelig vilde Byraadet give Udvalget Tilslutning til at nægte at betale Beløbet.

Formanden maatte gøre opmærksom paa, at Sporet tilhørte Kommunen, og at det saaledes ikke var Slagtehusets private Ejendom. Det maatte tilskrives de ekstraordinære Forhold, at man i saa stor Hast havde maattet søge at faa Spor anlagt. Deraf var det hele kommet. Med Hensyn til Udgiften maatte der nok kunne træffes en Ordning med Slagtehuset. Dersom Ministeriet ikke gav efter, var det Meningen at sætte Handelsorganisationerne og Landboerne i Bevægelse.

Jakob Jensen fandt Havneudvalgets Fremgangsmaade meget fornuftig. Iøvrigt kunde Taleren billige Hr. Simonsens Kritik af Statsbanerne. 600 Kr. var meget for Sporets Renholdelse, men forhaabentlig betalte Slagtehusudvalget Beløbet, da det næppe vilde være formaalstjentligt at tilspidse Situationen i Øjeblikket. Skulde Havnen senere betale en

Del af Beløbet, kom man vel overens derom. Det vilde være en udmærket Forretning for Statsbanerne, om de kunde faa 3 Kr. 25 Øre pr. Vogn. Foreløbig maatte man naturligvis protestere. Selvfølgelig vilde Ordningen komme til at gaa ud over Kunderne, navnlig Landboerne, saa man fik vel nok Forholdet ordnet tilfredsstillende.

P. Petersen vilde opfordre til, at man handlede hurtigt og kraftigt imod Statsbanernes Fordring. Det var tidligere blevet sagt, at forskellige Varer ikke kunde bære en Ekstrafragt af 2 Kr. pr. Vogn, og i Virkeligheden vilde Forholdet da ogsaa blive, at Grossisterne vilde dirigere deres Varer til det Indre af Landet over Randers eller andre Havnebyer, hvor en saadan Ekstrafragt ikke fandtes. Der var derfor ingen Tvivl om, at hvis Statsbanernes Fordring kom til at staa ved Magt, vilde en stor Del af Importen komme til at gaa udenom Aarhus, saaledes at Sydhavnen ingen Betydning vilde faa.

Simonsen havde ikke villet rette noget Angreb mod Havneudvalget, men tværtimod udtale sin Anerkendelse af dets Handlemaade. Grunden til Talerens Udtalelser var en Passus i Ministeriets Skrivelse om, at Ministeriet havde givet Generaldirektionen Ordre til at anlægge Spor i Forbindelse med Slagtehusets Spor, uden at Slagtehusudvalget kendte det mindste der til. Mente Byraadet, at Slagtehusudvalget skulde betale Regningen, ja saa gjorde det det naturligvis, bagefter kom man vel overens med Havneudvalget om, at det skulde refundere Halvdelen.

Vetli henstillede til Hr. Simonsen at se efter om Regningen ikke var for Aaret 1913-14. Var den det, havde Havneudvalget intet at betale, da det paagældende Spor blev lagt i den første Maaned af indeværende Aar.

Niels Jensen ansaa det for rimeligt, at Havnen betalte noget af Udgiften ved Driften af Sporet.

Vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 8. april 1915 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 305-1914)

Meddelelse fra Formanden om, at Muremester Mortensen og Konsul Hasselriis med Muremester Clemensen som Suppleant ved skriftlig Votering er valgt til Taksationsmænd

til Fastsættelse af Erstatningen for Afstaaelse af Arealer til Anlæg af et Forbindelsesspor mellem den nuværende Havnebane og Sydhavnen.

Niels Jensen gjorde opmærksom paa, at der ingen maskinkyndig Suppleant var valgt.

Formanden oplyste, at Loven kun hjemlede Byraadet Ret til at vælge een Suppleant.

Toges til Efterretning.

